

KOMUNISTI SO MUČILI AMER. VOJNE UJETNIKE

Da bi izsilili "priznanja", so se komunisti nad ameriški ujetniki posluževali tehnike in metod, kakršnih se je posluževal sovjetski biolog Pavlov v svojih eksperimentih s psi in podganami.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Združene države so v ponedeljek vložile obtožbo, da so bili mnogi ameriški ujetniki v Koreji mučeni do smrti v prizadevanju, da bi komunisti na sovjetski način izsilili iz njih kriva priznanja o bacilski vojni.

Obtožbo je izrekel dr. Charles Mayo, član skomite minesotske rodbine zdravnikov in član ameriške delegacije pri Zdr. narodih.

Istočasno so Zdr. države predložile afdavite desetih bivših vojnih ujetnikov, ki opisujejo, kako so jih komunisti reducirali na stopnjo živali, da bi izsilili iz njih priznanja o biološki vojni.

Višinski je izvedenec

Osem izmed desetih je izpovedalo, da so jih komunisti podvržili metodam, katere je uporabljal sovjetski biolog Pavlov na psih in podganah, da bi izsilil pri njih gotove reflekse. Dr. Mayo je rekel, da so bili komunisti, ki so imeli v rokah te ameriške ujetnike, "mojstri v businessu, da dobe takšna priznanja, kakršna hočejo imeti."

Dr. Mayo je povedal političnemu odboru Zdr. narodov, da je Andrej Višinski, glavni sovjetski delegat pri Združenih narodih "avtoriteta na tem področju." Višinskega ni bilo na seji, da bi slišal, kako je dr. Mayo opisal njegove talente.

Afidaviti o živem peklu

V svojih affidavitih opisuje omenjenih deset mož, ki so bili vsi častniki, živ pekli, v katerem so bili po cele dni prisiljeni stati v pozoru ali pa čepeti v nesnagi, v kateri je mrgolelo podgan.

Eden izmed teh mož je bil 12-krat obsojen na smrt, pa se jim še ni uklonil.

Nek drug je moral izkoptati svoj lastni grob, nakar so ga odvedli pred vrsto strelcev, ki so namerili nanj svoje puške in sprožili, toda petelini so udarili na prazne šrambe za naboj, ker puške niso bile nabite. Tudi ta se ni podal!

"Iz teh izpovedi je razvidno, da je človekov duh globlji in močnejši kakor Pavlovi refleksi", je rekel dr. Mayo. "Ti eksperimenti sugerirajo tehniko, ki jo je Pavlov uporabljal na psih in podganah", je pripomnil dr. Mayo.

"Ta tehnika se imenuje "pogojni refleks." Če smukne podgana skozi napačna vrata, dobi električni stresljaj. Če pa gre skozi prava vrata, dobi na oni strani košček sira. Podgana je bila torej pogojno naučena, da gre skozi ona vrata, skozi katere želijo, da gre."

Kakor pri podganah..... "To je tehnika, ki so jo komunisti uporabljali pri ujetnikih, iz katerih so hotel izsiliti kriva

priznanja. Odpor je bil kaznovan z brcami in klofutami ter s poslabšanjem življenjskih razmer ter z grožnjo smrti, znaki kooperacije na drugi strani pa s povečanjem živiliških odmerkov in z obljubami o boljšem postopanju. Kakor podgane: na eni strani električni stresljaji, na drugi strani sir. . .

"Ni čuda, če so bili nekateri naši vojni ujetniki oslabljeni, obupani po takem postopanju in potisnjeni na stopnjo živali, ki je postal odpor istoveten s smrtjo, ko je bila uklonitev istovetna z nadaljnjim življenjem in ko je postalo življenje pod kakršnimi koli pogoji važnejše od vseh moralnih načel, ki razlikujejo človeka od živali.

"Kar je res presenetljivo, je to, da so se naši vojaki, — oni, ki so "priznali", in oni, ki niso, ob takem živalskem postopanju ostali in se obnašali kot ljudje.

Francoski fisk o razmerah v Jugoslaviji

Jugoslavija, ki je imela pred vojno 2,500 traktorjev, je žito izvažala, danes jih ima okoli 10,000, pa ga uvažuje.

PARIZ. — Gospodarsko stanje v Jugoslaviji je zelo težavno kljub ameriški pomoči. To pomeni razpajo s tem, da grade velike tovarne, kombinat, dasi se ni dokazano, da bi bili koristni.

Uradno zatrjujejo, da je katastrofalnega pomanjkanja osnovne hrane kriva suša. Dejstvo pa je, da je Jugoslavija pred vojno izvažala žito, dasi je imela le kakih 2,500 traktorjev, sedaj pa jih ima okoli 10,000, pa mora žito uvažati.

Posledice so slične na vseh poljih. Tovorni avtomobili, ki jih izdelujejo v Ljubljani, so n. pr. tako dragi in tako slabe kakovosti, da v tem oziru prekosijo vse rekorde.

800,000 brezposelnih ljudi živi ob 1,000 kalorijah na dan na osebo. Delavec zasluži 6,000 dinarjev mesečno, potreboval pa bi samo za hrano 9,000 dinarjev.

V mestih so, razen častnikov in funkcionarjev, vsi slabo oblečeni, Kmetje nosijo cunje. Tisti Jugoslovani, ki imajo svoje v tujini, prosijo, naj jim pošljejo obrabljeno obleko in zdravila."

Mož je iz "usmiljenja" ubil svojo bolno ženo

LINDEN, N. J. — Neki tovarniški delavec je povedal v nedeljo policiji, kako je s kladivom ubil svojo paralizirano ženo in jo potem še zadavil, ker ga je prosila, naj jo ubije.

Delavec je John Peyto, ki je prišel sam na policijo ter povedal, da je "iz usmiljenja" ubil svojo 46 let staro ženo Anno. Policija je odšla na njegovo stanovanje, da se prepriča, kaj je na stvari. Tamkaj je našla njegovo ženo z obrazom obrnjenim v strop, na krvavi postelji. Peyto je povedal, da jo je najprej tolkel po glavi s kladivom, ki ga je ovil s cunjjo, nato pa jo še zadavil.

Nato ji je položil razpelo na

Novi grobovi

John Lach

V ponedeljek ponoči je po 6-mesečni bolezni umrl na svojem domu na 1255 E. 61 St., John Lach v starosti 70 let. Doma je bil v Šmarju pri Jelšah, odkoder je prišel v Ameriko pred 44 leti. Zadnja tri leta je užival pokoj, preje pa je delal 37 let pri Truscon Steel Co. Žena Marija je umrla že leta 1948. Bil je član Katol. boštnarjev št. 1317. Zapustil je sina Johna, hčere Sophie Baraga, Agnes Mary, tri vnuke in brata Franka v stari domovini. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:30 iz Zakraskove-pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida, kjer bo ob devetih pogrebna sv. maša nato pa na Kalvarijo.

Louis Kastelic

Po dolgo trajajoči bolezni je preminul v Lakeside bolnišnici rojak Louis Kastelic v starosti 66 let. Stanoval je na 8101 Aetna Rd. Tukaj je bival 45 let. Spadal je k društvu Mir št. 10 SDZ ter društvu sv. Jožefa št. 146 KSKJ. Tukaj zapuša sina Johna, hčere Mary Colnar in Rose Cigoi ter vnuke. V starem kraju zapuša sestre Mary in Frances ter več sorodnikov. — Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz Louis Perfolia pogrebnege zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob devetih in potem na Kalvarija pokopališče.

Joseph Mervar

Po dolgi in mučni bolezni je preminul na svojem domu na 15814 Huntmere Ave. dobro poznani Joseph Mervar, star 75 let. Tukaj zapuša soprogo Josephine, rojeno Scherke, doma iz Žužemberka, sina Joseph W., hčer Mollie Tercek, 3 vnuke, brata Johna ter sestro Mary Terlep, ki biva v Elkhart, Ind. in več sorodnikov. Rojen je bil v Desticiji vasi, fara Smihel pri Žužemberku, kjer zapuša sestro Agnes Hrovat. Tukaj je bival 51 let in je bil zaposlen pri New York Central železnici 42 let. Zadnjih 9 let je bil upokojen. Bil je član dr. Lipa št. 129 SNPJ. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek popoldne ob 4. uri. Pogreb se vrši v soboto zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnege zavoda na 458 E. 152 St. Čas še ni določen.

Prašiči umorili farmarja

JACKSON, O. — Dva velika prašiča sta umorila 53-letnega farmarja Garlanda Hurta v Bloomfield Townshipu, ko ju je v soboto krmil.

Ridgway v Tokiju

TOKIO. — V Tokio je prispel z letalom general Matthew B. Ridgway, ameriški načelnik generalnega štaba. Prišel si je ogledat vojaške naprave na Japonskem in v Koreji.

WASHINGTON. — Dulles je snoči dejal, da favorizira konferenco petih sil glede tržškega vprašanja.

prsi ter ji potisnil rožni venec v roko. Dejal je, da je ženo pred desetimi meseci zadela kap, na kar je ohromela in si ni mogla več pomagati. Neprestano ga je prosila, naj jo reši trpljenja, kar je končno storil. Sosedje so izjavili, da je bil Peyto dober in skrben soprog. S pokojno ženo je bil poročen 22 let. Bila sta brez otrok.

Rus Igor Gouzenko je pripravljen pričati v Washingtonu

Gouzenko je bivši član sovjetske ambasade v Kanadi, po čigar zaslugi je bila odkrita tam sovjetska vohunska mreža.

WASHINGTON. — Člani senatnega preiskovalnega pododpora so izjavili, da bi zelo radi videli, če bi nastopil pred njimi kot priča Rus Igor Gouzenko, bivši uradni sovjetske ambasade v Kanadi, kjer si je pridobil glavne zasluge, da so prišli leta 1945 na sled veliki komunistični vohunski mreži v Kanadi.

Gouzenko je namreč izjavil, da bi bilo njegovo pričevanje pred senatnim odborom "vredno truda."

Senatorja McCarthyja ni v Washingtonu, ker se nahaja začasno na govorniškem potovanju, zato ostali člani njegovega pododpora preiskujejo v njegovi odsotnosti radarsko špijažo v Fort Monmouthu, N. J.

Senatni pododbor naznanja, da je število civilnih uslužbencev v Fort Monmouthu, ki so bili odslovljeni zaradi varnostnih razlogov, naraslo na 27.

Celebrezje obljublja, da se ne bo ponižal do "šmiranja"

Pravi, da bo dal mestu tako administracijo, če bo izvoljen, kakršne ni mesto še nikoli imele.

CLEVELAND. — Demokratski županski kandidat A. Celebrezje je rekel v ponedeljek zvečer v hotelu Carter, da bo ignoriral salvo obtožb, ki jih je sestrelil proti njemu v zadnjih dneh republikanski kandidat William J. McDermott. Velikemu številu kampanjskih delavcev, ki so se bili tam zbrali, je povedal, da je že v začetku kampanje rekel, da bo predložil program za blagor Clevelanda in ne bo "šmiral" svojega tekmeča kakor blati on njega. Toda njegov nasprotnik mora vsekakor voditi tako kampanjo, kakršno vodi, ker nima znanja in pojma o resnih mestnih problemih. — "Jaz se ne mislim ponižati do te vrste kampanje," je rekel Mr. Celebrezje.

"Jaz sem zainteresiran samo za eno stvar", je rekel, — "za dobro in vzorno administracijo mesta Clevelanda. Če bom izvoljen, bom dal mestu administracijo, kakršne mesto še ni imelo v svoji zgodovini. Obetam vam, da bo administracija dobila, in delavstvo verjame moji obljubi. Jaz ne izigravam razreda proti razredu. Iz Clevelanda, v katerem živim nad 40 let, hočem narediti vzorno občinsko skupnost, ki bo vzor drugim mestom, da jo bodo posnemala."

Španci odobrili konkordat

MADRID. — Španski parlament je soglasno odobril konkordat, obnovljen dne 27. avgusta, ki potrjuje pozicijo katoliške vere kot deželne vere.

Potegavščina, ki ji ni zlepa para in s katero niso bili potegnjeni samo naivni Jugoslovani, pač pa tudi predstavniki velikih zaveznških držav.

Vsi tisti, ki ste iskreno simpatizirali s Titovo "osvobodilno borbo", preberite pazljivo Titove izjave, ki jih je dal britanskemu ministr. predsedniku Churchill v Italiji.

WINSTON CHURCHILL je dobil, kakor smo že poročali v našem listu, nobelovo nagrado za svoje vojne spomine, katerih zadnji del je objavil pod naslovom "Triumph and Tragedy." Te spomine objavlja poleg drugih publikacij tudi revija "LIFE". Med raznimi zanimivostmi, na katere naleti bralec v teh spominih, bo za nas Slovence in ostale Jugoslovane vsekakor najbolj zanimiv Churchillov opis njegovega razgovora z jugoslov. diktatorjem Titom, ki je obiskal Churchilla v Neaplju, v Italiji. Torej čujmo, kaj pravi Churchill o tem obisku in "usodnem" ("portentous") razgovoru s Titom. ("Portentous" po dr. Kernovem besednjaku: usoden, strašen. Uredništvo):

* * *

"Moj drugi vzrok za obisk Italije je bil, da se tam sestanem s Titom in se ž njim pomenim o bodočnosti Jugoslavije. Dne 12. avgusta 1944 zjutraj je maršal (Tito) dospel v vilo, v kateri sem v Neaplju stanoval. Bil je oblečen v veličastni (magnificent) zlati in modri uniformi, ki je bila pod vratom tesno speita in očitno neprikladna v tihi pekoči vročini. Uniformo so mu dali Rusi, zlati našivi pa so prišli, kakor sem pozneje izvedel, iz Zdr. držav. V spremstvu brigadirja Macleana in tolmača sem se mu pridružil na verandi.

* * *

"Tam sem dejal, da bi morda maršal najprej rad videl "vojno sobo" (war room) generala Wilsona, zato smo stopili vanjo. Tita sta spremljala dva divje gledajoča telesna stražnika, katerih vsak je bil oborožen z avtomatično pištolo, s katerima sta hotela vstopiti s Titom za slučaj kake izjave od naše strani, v sobo. Z dokajšnjo težavo smo Tita pregovorili, da to ni potrebno ter mu obljubili, da ga bosta stražnika lahko stražila pozneje pri kosilu.

"Po pregledu zemljevidov in kart generala Wilsona in vojaške situacije, smo vstopili v malo sobo k razpravi o političnem položaju. Jaz sem dejal, da nimamo nikakega namena, vmešavati se v notranje jugoslovanske zadeve, želimo pa, da bi bila njegova dežela močna, združena in neodvisna. Rekli smo tudi, da ne moremo pustiti kralja kar tako na cedilu. Tito je dejal, da razume naše obveznosti napram kralju Petru, da pa ne more v tem pogledu ničesar storiti do konca vojne, ko bo jugoslovansko ljudstvo samo odločilo o tem.

"Jaz sem mu sugeriral, da pravilna rešitev za Jugoslavijo bi bila v demokratičnem sistemu, ki bi temeljil na kmetijstvu, in morda stopnjevalne mere agrarnih reform, kjer imajo kmetje premalo zemlje. — Tito mi je zagotovil, kar je storil pred prej že javno, da NIMA NIKAKEGA NAMENA, VPVELJATI V JUGOSLAVIJO KOMUNISTIČNEGA SISTEMA, IN SICER ŽE ZATO NE, KER BO VSEKAKOR VEČINA EVROPSKIH DRŽAV PO VOJNI ŽIVELA

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Seja—

V četrtek ob osmih zvečer bo v St. Clair Recreation Center prvi jesenski sestanek Norwood Community Council, na katerega je vabljen vsa javnost te soseske. Govoril bo šef mestne policije Frank W. Story o "Clevelandski policijski oddelek."

Iz bolnišnice—

Mrs. Ana Kosec, 6722 Edna Ave., se zahvaljuje prijateljem za pozdrave, cvetlice in darove, ki jih je prejela med boleznijo. Je še vedno pod zdravniško oskrbo. Obiski dobrodošli.

V Kalifornijo—

Mrs. Mary Kovacic in njen soprog, Chardon, Ohio, odpotujeta v Kalifornijo, kjer bosta ostala 18 mesecev dokler bo mož v armadi. Mary je hčerka Mrs. Agnes Dragolich 17904 Brazil Rd.

Poroka—

V soboto, 24. okt., sta se v cerkvi sv. Vida poročila ing. Bogo Sluga in gđ. Cirila Kuret. Ženin je tajnik Slov. kat. akad. starejšinstva. Novoporočencem želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

Hčerka je—

Mr. in Mrs. John Zaman Jr., 14723 Westrop Ave. se je rodila deklica, drugi otrok v družini. S tem sta postala Mr. in Mrs. John Zaman Sr., 484 E. 149. St., drugič stari oče in stara mati, Mr. in Mrs. John Trček, lastnika Gaiety Bar Inn na 16223 Waterloo Rd., pa tretjič. Častitamo!

Na počitnice—

Mr. in Mrs. Karl Kokal sta prišla iz Sherman Oaks, Calif. na počitnice v Cleveland. Stanujeta pri svoji hčerki Mrs. Mary Jean Novak, v Bedford, O. Lepo pozdravljata vse svoje prijatelje in znance v Clevelandu in Kaliforniji.

Deveta obletnica—

V četrtek ob 7:45 bo v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Julijo Adamič v spomin 9. obletnice njene smrti.

V bolnišnici—

Christine Komin Leslie se nahaja v Polyclinic bolnišnici na Carnegie Ave. v sobi št. 140. Obiski dovoljeni od 2 do 3 pop. in od 7 do 8 zvečer.

NAJNOVEJŠE VESTI

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Sovjetski delegat Andrej Višinski je večeraj dejal, da je Sovjetija pri volji pristati na sejo velikih držav, toda je bil nasproten vsaki preizkušnji sovjetske iskrenosti, ki naj bi bila predhodni korak k tej seji.

CLEVELAND. — Kampanja za Community Chest bo jutri končana in sicer z velikim uspehom. Določena vsota je \$7,385,000, doslej je nabrane ga oziroma obljubljenega \$6,032,000, manjka pa še \$1,353,000.

CLEVELAND. — Snoči je govorila v baptistovski cerkvi na Euclid Ave., Mrs. Eleanor Roosevelt, ki je rekla, da je organizacija Združenih narodov dokazala, da morejo državljani raznih dežel skupno delovati in da je vzdrževanje te organizacije cenejše kakor vojna.

RIM. — Italijanski premier Pella je snoči izjavil, da nima Italija nobenih zahtev na Jugoslavijo po ozemlju, ki ga je izgubila v zadnji vojni.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes spet oblačno in hladno. Ponoči oblačno in mrzlo.

MODERNI VITEZ V OKLEPU — Pvt. Eugene Gleizner iz St. Mary's, Pa. in oklepem jopiču in oklepnih hlačah. Te oklepe so preskušali na vežbališču v Aberdeen, Md., da bi ugotovili napredek v razvoju lahkih obrambnih sredstev za posameznega vojaka na bojišču.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 213 Wed., Oct. 28, 1953

"Kvote" v ameriški vselitveni zakonodaji

"Kvota" v ameriški vselitveni postavodaji pomeni dvojno reč. V obeh slučajih pa "kvota" ni nič drugega kot: Koliko? To se pravi, koliko priseljencev na leto naj Amerika dovoli ki sebi iz tujega sveta? To je prvo vprašanje. Drugo pa temu enako: Koliko iz posameznih držav?

McCarranov zakon, ki je zdaj v veljavi od lanskega decembra, dovoljuje vsako leto komaj dobrih 150,000 novih priseljencev. (Tu pa ni vstet kak poseben zakon kot je na primer "begunski" od letos.) To število stoji po McCarranovem zakonu kot nekaj stalnega, to se pravi, vse do takrat, ko utegne kongres napraviti kakšno uradno spremembo. Mnogim se zdi to število odločno prenizko. Zato je Lehmanova zakonska predloga od letos dvignila število na približno 250,000. Torej za sto tisoč več. V tej točki bo verjetno Lehman dobil dosti zaslombe, ko pride njegova zakonska predloga v razpravljanje.

Bolj pomembno vprašanje pa je, kako naj se to vsakoletno število porazdeli med poedine države ali narodnosti v Evropi in drugod. V McCarranovem zakonu je ostala ta kvota v kakor je veljala že desetletja. Vsaka država ima svoje število ali "kvoto" določeno. Na primer Jugoslavija nekaj nad 800 na leto. Več priseljencev ne sme od tam v določenem letu. Kako je ameriška zakonodaja do teh kvot prišla? Študirali so, koliko priseljencev iz dotične države Amerika že ima. Če jih je iz kakšne države malo, naj bo kvota za tisto državo majhna! Nasprotno pa visoka za državo, odkoder je priseljencev že veliko. Razlog je ta, pravijo ker bi veliko novih iz dežel, ki zdaj nimajo veliko svojih ljudi v Ameriki, proporcionalno preveč sprevrglo in bi Amerika teh novih ne mogla dovolj hitro "prebaviti".

Vzemimo zgled! Recimo, da bi nenadoma prišlo v Ameriko nadaljnjih 50,000 Slovencev. Kamor bi se dejali, bi se čutili tujci. Vsaj za nekaj let. Niti med tukajšnjimi Slovenci bi se ne čutili domače. Predolgo so bili narazen. Saj še če jih pride le primeroma majhno število, kot na primer po begunskem zakonu, nastanejo vsaj majhne ribarije med "novimi" in "stariimi" — kaj bi bilo, če bi jih prišlo naenkrat nekaj deset tisočev? To pa kajpada velja v enaki ali še večji meri za druge narodnosti. Torej je kar pametno, da se "kvote" določujejo po številu ljudi iste narodnosti, ki so že od prej tu. Slovencev je v Ameriki primeroma malo, naj torej po malem prihajajo, da se bodo privadili ameriškega življenja in navad, potem naj jih spet nekaj stotin pride. Angležev je veliko, zato bodo lahko "absorbirali" vsako leto tudi večje število svojih rojakov izza morja in to brez velikih ribarij in prekucij. Isto velja o Nemcih in sploh ljudeh iz severne Evrope.

Tako utemeljujejo kvote iz McCarranovega zakona in dokazujejo njihovo upravičenost. Nihče ne more reči brez nadaljnega premisleka, da je vse to prazen nič. Gotovo ima razlaga nekaj zase. Na drugi strani pa ta reč spet ni tako važna, da bi jo morali vleči s seboj skozi vse čase in skozi vse vselitvene zakonodaje, ki bodo še prišle na vrsto. Svet se spreminja tu in tam in razmere se spreminjajo. Seveda pa tudi ljudje.

Senator Lehman je, kot že povedano, v svoji predlogi dvignil celotno število dovoljenj za vsetitev na 250,000. Zamislil je vso stvar z drugega vidika, kot ga ima pred seboj McCarranov zakon. Njemu ne gre za vprašanje, koliko priseljencev je že v Ameriki iz ene ali druge države, ampak je gledal na število Amerikancev sploh. Postavil je v svojo predlogo načelo, naj se vsako leto dovoli toliko novih priseljencev, kolikor znaša ena šestina enega odstotka celotnega števila Amerikancev. Tako je dobil za sedaj število 250,000. In ker število ameriškega prebivalstva vsako leto naraste, bi po njegovem tudi številka 250,000 vsako leto nekaj narasla. Avtomatično, brez nove zakonodaje!

Kaj pa "kvote" po deželah? Te je Lehman sploh odpravil. Kako pa naj se določi na primer, koliko Jugoslovancev naj pride sem vsako leto? In koliko Lahov, Nemcev, in tako dalje? Ne moremo se brez pridržka reči, da je Lehman zamislil nekaj "boljšega" od dosedanjih "kvot", na vsak način pa je zamislil nekaj "drugega." Poskusimo povedati!

1. Sorodniki (do tretjega kolena) Amerikancev naj zavzamejo od 25 do 35 odstotkov celotne kvote (250,000). Pa to brez ozira na državo ali narodnost, iz katere naj pridejo.

2. Ljudje s posebnimi poklici in sposobnostmi naj zavzamejo od 5 do 10 odstotkov celotne kvote.

3. Ljudje, ki nimajo domovine, naj zavzamejo 15 do 25 odstotkov celotne kvote. Torej bi ta zakon bil pripraven tudi za "Displaced Persons" in bi ne bilo treba zanje spet in spet napravljati "posebnih" ali begunskih zakonodaj!

4. Ljudje, ki bi mogli Ameriki biti v posebno korist bodisi politično, vojaško ali kakor koli že, naj zavzamejo 20 do 25 odstotkov celotne kvote.

5. Za vse druge naj ostane še 20 procentov od celotnega števila.

Tako nekako bi Lehmanova zakonska predloga nadomestila sedanje kvote, ki so sestavljene po državah in gredo

z ljudmi po vsem svetu do smrti. Z drugo besedo, če si bil rojen v Jugoslaviji, pa si magari že 30 let državljani Kanade, te Amerika pripusti k sebi za stalno naselitev šele takrat, kadar pride na vrsto tvoja jugoslovanska kvotna številka! Lehman je to odpravil in na vse gledal z vidika Amerike in s stališča njene koristi.

Vsaj na prvi pogled bi človek dejal, da je to nekaj bolj primernege in tudi naprednege. Koliko je praktično, se bo šele videlo. Seveda za vsako gori navedenih točk Lehman še posebej razlaga, kdo in kako naj določi, v katero skupino ali "Lehmanovo kvoto" kak prosilec spada. Toda tu smo hoteli le prav površno pokazati razliko med McCarranovim zakonom in Lehmanovo zakonsko predlogo. In to le glede "kvote."

Če res pride do tega, kot Lehman tako trdno upa, da se bo njegova zakonska predloga vzela v pretres v kongresu, bomo o vsem tem še jako veliko slišali in brali. Pa je morda prav, če smo na to zadevo vsaj nekoliko že vnaprej opozorili.

—P. B-ič.

BESEDA IZ NARODA

"Cavalleria rusticana" in "Pagliacci" v SND na St. Clair Ave.

Cleveland, O. — V zvezi s predstavo dveh oper "Cavalleria rusticana" in "Pagliacci", kateri bo podala Glasbena Matica 1. novembra ob 3:30 popoldne v Slovenskem narodnem domu, naj danes podrobneje opišemo vsebino opere "Cavalleria rusticana".

Opera se prične z orkestrom uvodom, kateri nas vpelje v viharne strasti, o katerih bomo slišali pozneje. Glas Turidda, ki poje Loli karakteristično ljubavno pesem "Sicilliana" prekinje glasbeni uvod. To je ena zelo težkih arij za vsakega tenorja.

Naslednja scena nam predstavi sredino italijanske vasi na Siciliji. Na eni strani cerkev, na drugi gostilna mame Lucije (Agnes Žagar).

Velikonočno jutro. Dan velikega veselja med vaščani, ki prihajajo po stari navadi pojejo "Ahi!" Tu igra orkester mehko lahkotno melodijo, katere hvali pomlad in ljubezen v besedah celokupnega zbora.

Ko se kmetje razprše, pride Santuzza (Anne Safred) vsa potrt trkat na vrata mame Lucije ter jo prosi, naj ji pove, kje je Turiddu, njen sin, katerega Santuzza ljubi. "Šel je v Froncofonte po vino!" se glasi odgovor. Santuzza trdi, da ni res, ker so ga še sinoči videli v vasi. Mater se loti bojazni, ker ni videla sina, zato povabi Santuzzo v svojo hišo. Uboga Santuzza ne more vstopiti, ker se čuti grešno, izvržek družbe je, moralni zakon pa je oster.

Tu ju prekine Alfio (Tony Mihelič), bogati voznik, ki se vrača ravno domov. S pesmijo pripoveduje o svojem potovanju in o zvestobi svoje žene Lole (June Price - Babbitt, nato pa kmalu odide).

Čas maše je in vsi so na trgu. Glasovi se dvignejo in veličastno zapoje "Regina Coeli" in "Alleluja". Klečeča vodi Santuzza v himni Vstajenja. Ta značilna melodija Velike noči človeka vsega prevzame obenem pa živo priča o življenjski važnosti vere.

Vsi vaščani odidejo v cerkev, le mama Lucija in Santuzza ostane. Tu v ožjo dramatično arijo "Vam je znano, o mama", toži uboga Santuzza mami, da Turiddu nje več ne ljubi in da zahaja k Loli, ki je Alfio, Lolin mož, na potovanju. Santuzza pretresljivo joka in mami se zasmili. Povabi jo v cerkev, kamor Santuzza ne sme, ker je izobčena, pač pa prosi mamo Lucijo, naj moli za njo.

Pojavi se Turiddu (Felix Turrell), med njim in Santuzzo se prične prepir. Santuzza ga jokaje prosi, naj je ne zapusti. Toda zaman, Turiddu trdovratno zavrača njeno ljubezen in se je hoče znebiti. Medtem se pa zaslisi Lolino petje. Turiddu je v zadregi. Po več ostrih pogledih med tekmovalkoma, se Lola odloči za v cerkev, toda šele tedaj, ko ji Turiddu vrže rožo, katero pa Santuzza odločno potepa. —

Turiddu je tako razjarjen, da vrže Santuzzo brezsrčno na tla in odide za Lolo v cerkev. Santuzza v obupu objubi maščevanje, preklinja Turiddu in s sklonjeno glavo bridko joče. Navadno se tu njenemu jok pridruži jok publike.

Ko se Santuzza dvigne od tal, prihaja kot malaš Alfio, katerega razodene nezvestoba njegove žene Lole. Alfio sprva ne verjame in ji zagrozi, da ji bo prebodel srce, če se laže, toda kmalu je o tem prepričan. Santuzza je sram, da je tožila Alfiju, ta pa jo tolaži in obenem grozi Turiddu n Loli: "Še danes se nad njima maščujem!"

V tem prizoru je glasba tako napeta, kot je napeto razpoloženje obeh protagonistov. Polna maščevanja odideta, trg pa ostane za kratek čas prazen. Medtem se dviga iz orkestra tiha, pobožna glasba "Regina Coeli."

Njej sledi zasegljiva melodija s posebnim religioznim zanosom. To je slovit "Intermezzo", kateri je "Cavalleria Rusticana" veliko pripomogel do takega uspeha. Ob zadnjih zvokih "Intermezza" prihajajo vaščani iz cerkve. Vesela družba se zbere pred gostilno mame Lucije. Turiddu, ki je z Lollo, povabi vso zbrano družbo na kozarec vina z najlepšo zdravico "Brindisi". Alfio pride in je toplo sprejet. Tudi njemu ponudi Turiddu vino, katerega pa Alfio odkloni, rekoč, da bi se lahko zastrupil. Žene že slutijo nesrečo, zato se odstranijo, med njimi tudi Lola.

Le nekaj besed izmenjata Turiddu in Alfio. Alfio pozove Turiddu na dvoboj z nožem, katerega Turiddu sprejme s tem, da ugrizne Alfija v uhelj, kot je na Siciliji navada. Alfio odide na mesto dvoboja.

Zdaj v mični ariji prosi Turiddu svojo mater, naj bo ona mati tudi Santuzzi, če se on več ne vrne. Mati ga blagoslovi, kot takrat, ko je odhajal k vojakom, nakar jo Turiddu poljubi in odide. Mama Lucija ne ve, kam gre in obupno kliče za njim.

Santuzza pride in pohiti v njen objem. Vaščani prihajajo, šum potrjene razburjenosti in končno divji krik: "Turiddu so umorili!"

Santuzza omedli, mama Lucija potrebuje opore, ostali vaščani so onemeli od strahu. —

Tak je konec te preproste, a vročehrvne sicilijanske tragedije.

Emil Safred.

Za Mohorjevo — nikoli prepozno!

Če pa le kdo misli, da je tu zgoraj preveč korajžno zapisano, naj bere tako: Za Mohorjevo — prav za prav nikoli prepozno! Zdjaj je naša vest popolnoma čista! Zakaj?

Iz Celovca so nam že dvakrat sporočili, da bodo začeli razpošiljati knjige za 1954 prve dni novembra — ali celo prej. Radi tega smo jim tudi že poslali naslovne poverjenikov in poedincev, ki naj knjige prejmejo. Torej bi se dalo kar razumeti, zakaj te dni prejemo pisma s članari-

no in brez nje, v pisnih pa vprašanje: Ali ni že prepozno?

Naš odgovor je zmerom: Ne, nič prepozno še ni! Pa povemo, da sploh nikoli ne bo prepozno. Seveda pa je treba ta "nikoli" kolikor toliko omejiti.

Vidite, stvar je taka. Centrala Mohorjeve v New Yorku si je dala poslati nekaj več knjig kot je širom Amerike naprej plačanih. Zdjaj že razumete, kajne? To se pravi, kdor je ali bo za Celovec prepozen, za New York ne bo!

Pa tudi poverjeniki bodo po večini prejeli nekaj več izvodov kot jih imajo plačanih. To se pravi, da iz krajev, koder imate krajevne poverjenike, sploh ne bo treba v New York "prepozno" pošiljati po knjige, jih boste lahko kar pri domačem poverjeniku dobili. Kjer pa poverjenika nimate ali tudi če ga imate, boste zmerom lahko pisali v New York in od tu knjige dobili. Seveda pa velja: Dokler bo trajala zaloga — in to je tista omejitev. Pa še ta ne drži do konca. Iz New Yorka se bomo še zmerom lahko obrnili po nadaljne knjige v Celovec, dokler bo tam trajala zaloga. Torej nekeje se stvar vendar neha in naš "nikoli" se spremeni v nedolžen "nekoč"...

Nekaj malega nerednosti se nam obeta glede tistih članov Mohorjeve, ki so med letom izpomenili naslove, pa "pozabili" sem sporočiti. Vendar verjetno ne bo prehudo. Kdor ne bo prejel, pa ima plačano, naj se nam pozneje javi. Takole v decembru. Bomo skušali nadomestiti, čeprav ne bo naša krivda. Imamo pa vtis, da je več takih po Kanadi kot po Ameriki. Če jih bodo knjige iskale na starih naslovih, bodo najbrž nekeje obležale. Zelo prav bo torej, če nadalje ne "pozabljate" več na to, da je treba spremembo naslovov pravočasno sporočiti tudi Mohorjevi!

Toliko spet glede Mohorjeve. Ko bomo zvedeli, da knjige res že potujejo, se bomo spet kaj javili. Poverjenikom pa posebej po osebni pošti.

Mohorjeva Družba
238 E. 19th St. New York, 3, N. Y.

Novice iz Ely

Ely, Minn. — Mr. in Mrs. Telič, 211 W. Sheridan St., poročata, da se je njuna hčerka Albina 17. okt. poročila s Tom Sotick na Maple Heights v Ohio.

Nedavno se je v enem tukajšnjih železnih rudnikov zgodila velika nesreča. Dva rudarja, oba tukaj rojena Slovenca, sta delala v preseku. Vžgala sta naboj, nato pa se umaknila vsak na svojo stran. Pri eksploziji pa se je vnel tudi v bližini ležeči zaboj z dinamitom. Pri siloviti eksploziji je našel smrt Frank Kuhar, medtem ko je bil njegov tovariš Peter Kocjan hudo poškodovan. Prepeljali so ga v Shipman bolnišnico. Pokojni Frank Kuhar zapušča soprogo in dva mala otroka.

Upajmo, da bo strahovita nesreča izužila rudarje pa tudi drugo rudarsko osebje, da bodo z razstrelivom previdnejši.

Pred nedavnim so pokopali umrlo Nežo Petek, staro 67 let in doma iz vasi Osojnik pri Semiču. Njen soproj Frank je umrl pred enim letom. Zapustila je štiri hčere v raznih krajih Amerike, sestro Mrs. J. Logar v Koloradu, dve pa v starem kraju. Naj v miru počiva!

Vreme smo imeli prav krasno. Še sredi oktobra je bilo v Ely 80. stopinj, kar je za nas v tem času res nekaj posebnega.

J. Peshel.

Za dobro voljo

Troje poslopij. "Kako je to, Jurij da ti vedno popivaš, za stala dni pa si ne boš nič prihranil?" pravi nekdo pijancu. Ta pa odgovori: "Zakaj bi šparal, saj imam itak še troje poslopij?" — "Troje poslopij? Kje pa so?" "Poglej, prvo je ubožnica, drugo bolnišnica in tretje kaznilnica!"

GORIŠKE VESTI

Misijonska nedelja v Gorici

Kljub zaskrbljenosti in napečnosti položaja, ki vlada tudi v Gorici, smo tudi letos na slovesen način praznovali misijonsko nedeljo. Po običajnih pobožnostih v cerkvi, kjer smo zopet slišali naše lepe misijonske pesmi, nam je goriška Marijina družba priredila v svojem domu na Placuti krasno uspešno misijonsko prireditev. Letošnja misijonska prireditev je imela za nas še drug pomen. Bila je nekaka proslava velike ljubiteljske in neutrudne delavke gđ. Fani Rojčeve, ki nas je letošnje poletje zapustila. Tako je bila ta dan otvorjena v pevski dvorani na Placuti misijonska razstava del, ki jih je izvršila za Baragov misijon pokojna gđ. Človek se kar čudi, kako more požrtvovalnost ene same osebe toliko izvršiti.

Na misijonski prireditvi so najprej nastopile deklice iz Marijinega vrta s pesmico o pastirčku Tončku. Sledila je petdejanka "Roksana," ki so jo dekleta—družbenice izvajale z največjo dovršenostjo in žele zato od obilnega občinstva veliko odobravanje. Med odmori je bil tudi srečlov z obilnimi dobroti. Na praznik Kristusa Kralja bodo dekleta igro ponovila, ker je bila dvorana premajhna, da bi lahko zadovoljila vse goriške Slovence, ki so se hoteli udeležiti te lepe misijonske prireditve.

TRŽAŠKE VESTI

Tržaško vprašanje

Trst doživlja zdaj svoje kritične dneve. Ljudstvo je zaskrbljeno in težko čaka odločitve. Delo gre le za silo naprej, popolnoma pa je ustavljeno zidanje hiš privatnikov. Banke so izpraznile svoje blagajne, ker ljudje od kraja jemljejo naložen denar iz bank. Kljub temu, da so ameriški avtomobili silno pod ceno naprodaj, si jih nihče ne nabavi, tako tudi druge stvari, ki jih za pušajo Angleži in Amerikanci, ki odhajajo iz Trsta. V sredo, 14. oktobra, je bila v Trstu prva velika manifestacija za ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja. Udeležili so se je predvsem Slovenci, v obilnem številu predvsem frontaši, ki so vzklicali Titu in zahtevali priključitev Trsta Jugoslaviji. Policija jih je na grob način sicer razgnala, vendar so se ponovno vrnili na trg in tam nadaljevali s protestno manifestacijo. Tudi tržaški iredentisti niso mirovali. Ko se jim ni posrečilo, da bi prebili strjezapuška soprogo in dva mala otroka.

Če nisi z njimi, si mrtvec. Ob zadnjem zasedanju takozvane "ljudska skupščine" — bolje bi bilo, če bi jim rekli zbora kimovcev — v Beogradu je govoril proti novemu volilnemu zakonu dr. Moskovljevič, ki je dokazoval, da novi zakon krši ustavo. Odgovoril mu je dr. Šnuderl, pa ne s pravnimi argumenti ampak z žalitvami. Ob glasovanju je dr. Moskovljevič glasoval kot edini poslanec proti zakonu. Po glasovanju je prinesla Ljudska pravica daljšo reportažo o Moskovljeviču pod naslovom "Mrtvec in klopek poslanec". Članek naziva Moskovljeviča: kup mesa v modrem prostegem suknju, želva, ki se je dvignila iz močvirja in se zdaj greje na soncu poleg vode, garjeva ovca, pes, mrtvec. Komunistična kultura je res kulturna pragozda, kakor je svojčas zapisal še ne prevzgojeni "Pavliha".

Če nisi z njimi, si mrtvec

Ob zadnjem zasedanju takozvane "ljudska skupščine" — bolje bi bilo, če bi jim rekli zbora kimovcev — v Beogradu je govoril proti novemu volilnemu zakonu dr. Moskovljevič, ki je dokazoval, da novi zakon krši ustavo. Odgovoril mu je dr. Šnuderl, pa ne s pravnimi argumenti ampak z žalitvami. Ob glasovanju je dr. Moskovljevič glasoval kot edini poslanec proti zakonu. Po glasovanju je prinesla Ljudska pravica daljšo reportažo o Moskovljeviču pod naslovom "Mrtvec in klopek poslanec". Članek naziva Moskovljeviča: kup mesa v modrem prostegem suknju, želva, ki se je dvignila iz močvirja in se zdaj greje na soncu poleg vode, garjeva ovca, pes, mrtvec. Komunistična kultura je res kulturna pragozda, kakor je svojčas zapisal še ne prevzgojeni "Pavliha".

Tržačanov sploh, ki so zahtevali ohranitev samostojnega tržaškega ozemlja, so se napotili po tržaških ulicah proti sedežu fronte. Tam so začeli razbijati po vratih, preprčani, da razbijajo po pravih. Tudi takrat niso odnehali, ko se je na vratih pojavil lastnik-znani tržaški italijanski trgovec, kandidat na listi republikanske stranke. Pobili so ga na tla, vdrli v njegovo pisarno in tam dokončali svoje uničevalno delo. Nato so se podali na sedež trgovske jugoslovanske delegacije in tam spet začeli razbijati in ker policija ni takoj prispela na lice mesta, prizadeli s tem veliko škodo. Naslednji dan so demonstrirali vsi slovenski tržaški srednješolci, ki so s tržaško zastavo na čelu prikorakali na glavni tržaški trg in tam manifestirali za ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja.

Nič manjša ogorčenost ne vlada po slovenskih vaseh tržaškega ozemlja. Tam so na mnogih krajih razobesili slovenske zastave, zabrisali italijanske napise in organizirali velike manifestacije in shode proti krivičnemu postopanju zaveznikov pri odločitvi tržaškega vprašanja. Slovenski župani in občinski svetovanci britanske-ameriškega področja S v o b o d n e g a tržaškega ozemlja so poslali generalni skupščini Združenih narodov protestno spomenico. V njej obveščajo zaveznike o pereh vprašanjih tržaških Slovencev, kakor n. pr. izključevanje slovenskega jezika iz javnega življenja, enakopravnost slovenskih šol, zastopstvo Slovencev v javni upravi, državljanstvo Svobodnega tržaškega ozemlja in Slovenci, zapostavljanje Slovencev v gospodarstvu, spreminjanje narodnostnega značaja področja in tržaška civilna policija in Slovenci.

V spomenici navajajo slovenski župani in odborniki še končne predloge, z izvedbo katerih bi se omogočil in zaščitil obstoj Slovencev na tržaškem ozemlju.

Tržačanov sploh, ki so zahtevali ohranitev samostojnega tržaškega ozemlja, so se napotili po tržaških ulicah proti sedežu fronte. Tam so začeli razbijati po vratih, preprčani, da razbijajo po pravih. Tudi takrat niso odnehali, ko se je na vratih pojavil lastnik-znani tržaški italijanski trgovec, kandidat na listi republikanske stranke. Pobili so ga na tla, vdrli v njegovo pisarno in tam dokončali svoje uničevalno delo. Nato so se podali na sedež trgovske jugoslovanske delegacije in tam spet začeli razbijati in ker policija ni takoj prispela na lice mesta, prizadeli s tem veliko škodo. Naslednji dan so demonstrirali vsi slovenski tržaški srednješolci, ki so s tržaško zastavo na čelu prikorakali na glavni tržaški trg in tam manifestirali za ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja.

Nič manjša ogorčenost ne vlada po slovenskih vaseh tržaškega ozemlja. Tam so na mnogih krajih razobesili slovenske zastave, zabrisali italijanske napise in organizirali velike manifestacije in shode proti krivičnemu postopanju zaveznikov pri odločitvi tržaškega vprašanja. Slovenski župani in občinski svetovanci britanske-ameriškega področja S v o b o d n e g a tržaškega ozemlja so poslali generalni skupščini Združenih narodov protestno spomenico. V njej obveščajo zaveznike o pereh vprašanjih tržaških Slovencev, kakor n. pr. izključevanje slovenskega jezika iz javnega življenja, enakopravnost slovenskih šol, zastopstvo Slovencev v javni upravi, državljanstvo Svobodnega tržaškega ozemlja in Slovenci, zapostavljanje Slovencev v gospodarstvu, spreminjanje narodnostnega značaja področja in tržaška civilna policija in Slovenci.

Razkol med našimi kominformisti

Tržaški kominformisti so začeli v zagate. Vidiljevi komunisti so se namreč vedno tesneje približevali italijanski aneksionistični liniji. Ta dialektična dvojna igra kominformistov, ki so jo sproti razkrivale vse stranke za samostojnost Trsta, je dosegla svoj višek v Togliattijevem uradnem in javnem pobratenju z neofašisti in monarhisti v rimskem parlamentu. Tržaško delavstvo je končno to zvodniško delo kominformistov spregledalo in prav v zadnjih dneh je izbruhnil razkol. Pristaši na deželi so se le z redkimi izjemami pridružili protestom proti prihodu Italijanov v Trst. Njim so se pridružili v Zgoniku in Nabrežini tudi krajevni komunistični voditelji. V ta razkol, ki se še ni v celoti izoblikoval, je udaril sovjetski protest proti izročitvi Trsta Italiji in komaj nekaj ur za tem je Višniski postavil pred Varnostni svet predlog o imenovanju guvernerja.

Gostovanje pevskega zbora Slov. kat. prosvetnega društva iz Gorice v Nabrežini

V nedeljo, 18. oktobra, je gostoval v Nabrežini pevski zbor S. K. P. D. iz Gorice s krasno uspešnim Vodopivčevim koncertom. Pod vodstvom prof. Fileja je goriški zbor seznanil tudi Tržaško s krasnimi kompozicijami slov. balad "Ubežni kralj," "Mejnik" in "Knezov zet." Občinstvo je z velikim užitkom sledilo dovršenemu izvajanju goriških pevcev. Vsi so bili mnenja, da takega petja niso še slišali.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

13. Boji v Hrvatski krajini. Bitki pri Budačkih in pri Sisku

Potoval je po noči in po dnevi, na svojem domu je porabil dva dni, da je uredil svoje domače zadeve, potem pa hitel nemudoma na svoje mesto, tako da je bil četrti dan že v Podbrežju, kjer je imel svoje konje in potrebno bojno opremo. Od tod je naročil vsem obmejnim poveljnikom, da se imajo v štirih dneh zbrati pri Budačkih, kamor je hotel priti tudi sam.

Drugi dan se je vzdignil Herbart s svojim sinom Volkom Engelbertom, s svojimi slugami in kakimi petdesetimi konji iz Podbrežja, da odbije naval Turkov, ki so neusmiljeno plenili in požigali med Kolpo, Dobno in Mražnico. Zavedal se je, da gre v brezupen boj, ker je imel premalo četi s seboj; menda mu je bila tudi usoda Kacijanarjeva še v živem spominu in sam ni pričakoval ugodnejšega izida, kakor ga je imel njegov nesrečni prednik pri Gorjanu. Tako se je zgodilo, da je prišel Herbart 21. septembra 1575 prav žalosten in potrjen v Budački, malo trdnjavo ob rečici Radonji, kjer se je imela zbrati njegova vojska.

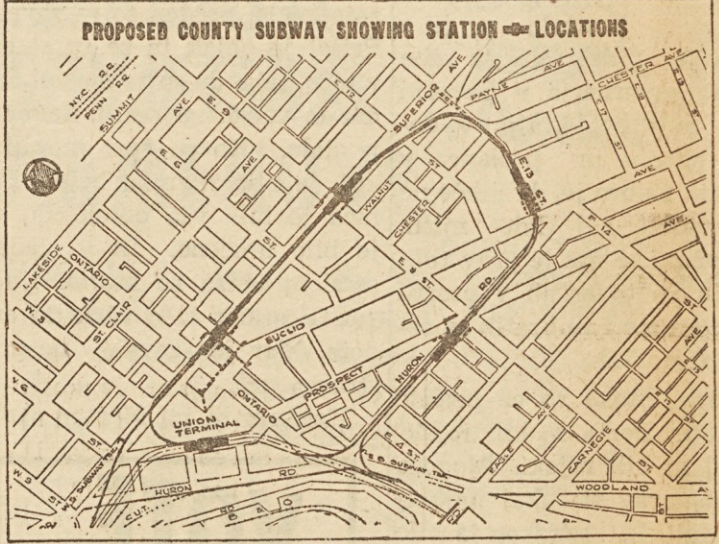
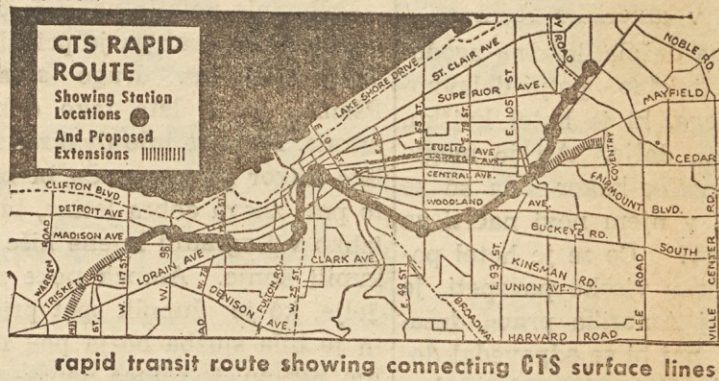
Prenočil je pri gostoljubnem plemiču Tušiloviću in se nameril, da ne bo prodiral preje dalje, dokler ne pridejo drugi krajiški poveljniki s svojimi četami. Došli so bili do tedaj le: kapitan iz Hrastovice, Julij iz Zadra, kapitan Zrinja, Tomo Čadež, potem nekateri bližnji hrvatski plemiči, kakor Ivan Voljkovič, Baltazar Gušić, Vid Klekovič in drugi; tudi Turn je poslal četo žumberških Uskokov. Vseh skupaj je moglo biti do 1000 pešcev in konjnikov. Turjaški je razvrstil čete pod šotore in nastavil po bližnjih brdih straže, ki so imele paziti, da jih Turki ne iznenadijo z napadom. Sam

je šel s sinom Volkom v Tušilovićev grad k počitku. Med tem je bil Ferhad-paša po vohunih izvedel, da se je Turjaški utaboril pri Budačkih, kjer zbira večjo vojsko. Hitro pokliče vse svoje bege na vojni posvet, kjer so sklenili takoj udariti na kristjane, da se ne okrepe z novim vojaštvom. Svojo prednjo stražo, okoli 1000 mož, je poslal paša naprej proti reki Radonji, med tem ko je hitel sam z glavnim delom vojske po stranskih potih, da prime Herbartovo vojsko z druge strani. Vseh Turkov je bilo okoli 12.000.

Herbart ponoči ni mogel spati. Mučila ga je stara bolezen (kamen) in morila skrb, kako bo mogel vzdržati turško silo. Valvazor ga je naslikal, kako leži v postelji, pokriti z baldahinom, si z desnico podpira glavo in premišljuje nesrečno usodo svoje domovine. Mnogo pred zoro je vstal in pričel buditi svoje ljudi, da se oborože in osedlajo konje. Naenkrat poča puška, znamenje da je sovražnik blizu. V trenutku je bil na konju. Toda očetu in sinu sta se konja plašila, kar je pomenilo nesrečo. Herbart je hrabil svojega sina ter svoje spremstvo in razposlal v okolico štiri domače hrvatske plemiče, med njimi tudi Ivana Voljkoviča, da pregledajo, kje so sovražniki. Sam je s četo 60 konjnikov odjahal k stražam, ki jih je bil prejšnji večer razpostavil, da bi izvedel, zakaj je počila puška. Na poti sreča malo krdelo neznanih mu Turkov, ki so mu javili, da gre za njimi večja turška četa. Bila je to prednja straža Ferhad-paše, ki je imela pozornost kristjanov odvrti od glavne turške vojske. Herbart Turjaški je s svojim malim spremstvom takoj navalil na Turke v nadi, da pride skoraj za njim ostala vojska in mu pomaga. Trikrat je potisnil s svojimi konjiki prednjo turško četo nazaj, napadajoč jo s puškami in kopjem. A med tem se je približala glavna turška sila, ko krščanskih čet še vedno ni bilo blizu. Tako se je mala četa morala boriti z vso turško vojsko. Ko je Herbart videl, da so Turki ujeli plemiča Ivana Voljkoviča, je udaril na njih središče, da bi otel tovariša. Z eno roko je dvigal rdečo bojno zastavo s sliko Kristusa, z drugo pa vihtel meč in sekal sovražnike, ki so ga hoteli na ukaz Ferhad-paše živga ujeti. Dva turška častnika, ki sta se mu približala, je Turjaški sešel; kar mu neki Turek iz spremstva bosenskega paše ubije konja. Herbart tudi tega pobije na tla, a med tem ga Turkov sluga s kopjem podre na zemljo in mu odseka glavo, katero nese zmagošno Ferhad-paši. S Turjaškim je bilo potolčeno in pobito tudi vse njegovo spremstvo. Na bojnem polju sta ostala mrtva Friderik Višnjegorski in njegov poročnik Danilo Thetan, a suženjstvu so zapadli Herbartov sin Volk Engelbert, Volk Ensthaler, hrastovički kapitan Julij iz Zadra, kapitan iz Zrinja Tomo Čadež, potem hrvaški plemiči Baltazar Gušić, Vid Klekovič, Jurij Janekovič, Peter Žarkovič in še nekateri drugi. Le štirje vojniki: Oton in Henrik Losenstein, Martin Volbenk Mordax in Herbartov pisar so si rešili življenje in prinesli prvi tažno vest o smrti svojega poveljnika v Podbrežje.

Malo pozneje, ko je izdihnil Herbart pod turškim mečem, je došla na bojno polje krščanska vojska. Ker pa ni imela pravega poveljnika je bila popolnoma razbita in razpršena. (Dalje prihodnjic)

GLASUJTE ZA VSEH PET!

Če hočete imeti prostor za parkiranje vašega voza — glasujte za zgraditev podzemne železnice.

Če hočete dobiti in najem lepo stanovanje — glasujte za obnovo mestnih slumov.

Če hočete, da bodo vsi someščani zdravi in zadovoljni — glasujte za obnovo davka za okrajno dobrodelnost, za kritje mestne uprave in za izdajo obveznic posojila, s katerim bodo postavljena poslopja za okrajne urade.

To je nasvet cele vrste izkušenih javnih organizacij, ki so proučile vse te predloge.

One pozivajo vse volivce Cuyahoga okraja, naj oddajo v torek 3. novembra svoj glas za te predloge. Trije se nanašajo na okraj — okrajna podzemna železnica bo omogočila razširitev naglega mestnega prometa v sosednje občine, ker bo potegnili dober del csebnega prometa nase, bo s tem sprostila ceste in razna pomembna križišča za avtomobiliste; poslopje, v katerem bodo nameščeni vsi okrajni osrednji uradi, bo vsem obiskovalcem prihranilo čas in jim olajšalo njihove službene oprav-

ke; okrajni zdravstveni davek ni nič novega, je le podaljšanje že obstoječega na isti višini, je pa nujno potreben, če hočemo, da bodo obstoječe zdravstvene in dobrodelne ustanove mogle nemoteno delovati.

Dva izmed predlogov se tičeeta mesta Clevelanda. Volilci so že na zadnjih volitvah odobrili posojilo za odstranitev slumov in njihovo pozidavo, toda to ni moglo biti najeto zaradi nekaterih pravnih težav, ki prvotno niso bile predvidene. Iz tega razloga je moral ta predlog ponovno pred volilce. Davek za mestno upravljanje v resnici ne pomeni nobenega zvišanja, je pa potreben, če hočemo, da bo mestna uprava v redu delovala.

Volite za vseh pet — za Vas, Vašo družino in Vašo bodočnost! Volite za vseh pet v torek 3. novembra!

—Od vseh črk abecede se rabi v pisavi največkrat črka "e", največ besed se pa začneja v angleščini s črko "s".

Boj za formularje

New York, N. Y. — O novem begunskem zakonu in težavah z njim sem že nekaj pisal. Omenil sem med drugim sestaneke v Washingtonu. O tem bom danes napisal še nekaj stavkov.

Tisti sestanek v Washingtonu je dosegel dvomljiv uspeh — ali pa morda celo ničesar. Zastopniki organizacij so odšli z naročilom, ki ga jim je ob koncu sestanka dal administrator: Pojdite in naredite svoj osnutek do zadnjih podrobnosti, pa pošljite sem. Bomo preštudirali in videli...

Podoba je, da bodo organizacije hitro izdelale naročeno reč, morda so jo že. Vprašanje pa je, kako dolgo bodo potem v Washingtonu "študirali"...

Na vsak način se stvar zavlakuje v nedogled in človek ne more prav nič reči, kdaj se bo začelo resnično delo — uradno vlaganje prošnji.

Postopek v uradu administratorja v Washingtonu postaja popolnoma nerazumljiv. Na eni strani zagotavljajo, da je vse skupaj malenkost in bodo tistih "par sto tisoč" ljudi z lahkoto spravili čez morje "prej" ko v predpisanih treh letih. Na drugi strani pa niti ne vedo, kako začeti z delom! Če so že pri-formularjih tako neznansko "formularni," kaj naj človek pričakuje za čas, ko se bo začelo reševanje ali "screening"! Človek ima nehote vtis, da neke tajne sile skušajo zakon, oziroma njegovo izvršitev naravnost onemogočiti, ko niso uspeli, da bi zakon sam preprečili.

Zelo verjetno se zdi, da bo vse skupaj počakalo novega zasedanja kongresa in senata, pa na novo prišlo v obravnavo. Z drugo besedo, kongres in senat bosta morala zakon raztolmačiti in povedati z vso razločnostjo, kaj naj bi bil "duh" zakona. Administrator in njegov urad očitno ne moreta "vohati" tega duha in si ne upata na svojo roko tolmačiti. Podoba je celo, da imata od nekje migljaj, naj bosta v zakonu več njegovih

LET'S EXPLORE OHIO

Courtesy The Standard Oil Co. (Ohio)

Twice American forces under General William Henry Harrison, later first President of the United States from Ohio, prevented the invasion of Ohio by the British and Indians from Detroit in the War of 1812 at Fort Meigs near Perrysburg. This picture shows the Fort Meigs Monument and part of the earthworks of the old Indian Wars fortification. Today, the Fort Meigs Park, containing 46 acres with picnic facilities, is one of the historic sites maintained by the Ohio State Archaeological and Historical Society.

strogosti med vrsticami kot v vrsticah samih!

Da zaključim: Vzemite na znanje in tako sporočajte svojim beguncem! Nihče naj se preveč ne zanaša na ta zakon in če le more, naj si pomaga v kakšno drugo deželo! Ne trdim, da je to zadnja beseda, to navodilo naj samo pomeni, da vsaj zaenkrat nikakor ni dobrih iz-gledov. Lahko je mogoče, da mi bo kdo pozneje očital, ako se zdaj dobesedno oklene mojega navodila. Na drugi strani je pa pametno, da povem tako kot se mi stvari kažejo. Vloge, ki prihajajo, pa lahko še prihajajo in v uradu NCWC — čakajo!

Zelo verjetno je, da nekaj časa ne bom ničesar več zapisal o tej zadevi. To se pravi, tako dolgo, dokler ne bom vedel res kaj konkretnega povedati. — P. Bernard.

Sue F. Newhouse v mestni svet

Euclid, O. — Ga. Sue F. Newhouse živi že nad 20 let v mestu in je znana po svoji poštenosti, čutu za odgovornost in iskrenosti. Te lastnosti govore, da je sposobna za dobro članico mestnega sveta, v katerega kandidira kot splošna zastopnica.

Kandidatinja je mati in stara mati, poklicno je učiteljica ameriške zgodovine. Dolgo let se vstrajno zanima za javno delovanje in življenje.

Ga. Newhouse je edina ženska, ki kandidira za mestni svet. Po njenem mnenju ni samo dobro, ampak naravnost potrebno, da je tudi ženski del družbe zastopan v javnem življenju. Če bo izvoljena, se bo potegovala zlasti za dobro kanalizacijo, nižje davke, otroška igrišča in odstranitev nevarnih cestnih in železniških križišč. Seve se bo tudi v vsem ostalem zavzemala za napredek mesta Euclid.

Odobor.

Ženske dobijo delo

KNIIGOVODKINJA

Nekaj tipkanja in drugo splošno delo
Dobra plača
Opoldne do 9 zvečer
5 dni v tednu

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE
22530 Lake Shore Blvd.
(213)

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje

Trije odrasli mirni ljudje iščejo 5 do 6 sob. Kličite EX-1-0785. —(213)

Naprodaj

Farma 43 akrov, 15 akrov javornih dreves, 1100 čevljev procelja, 6 sob, kopalnica in pralnica, klet pod celo hišo, furnez na premost, hlev, košnjač, itd., sadna drevesa, hladilnik in električna peč sta vključena. Zelo zmerna cena. Je 8 milj vzhodno od Chardon na Rt. 6, prva hiša zahodno od Rt. 86, na severni strani.

Aikins

(213)

NOVA HIŠA NA PRODAJ

na Huntmere Ave., v fari sv. Jeronima. Nov bungalow s 4 in pol sobami, kopalnica obita z ilovnatimi ploščicami, pregrajena klet, plinška kurjava, prostor za razširitev na 2. nadstropju. Cena \$16,300.

ENODRUŽINSKA HIŠA NA PRODAJ

na Lucknow Ave., blizu E. 156. ceste; 6 sob, kopalnica na 1. nadstropju, umivalnica na 2. nadstropju, beneški zastori, dvojna garaža. Cena \$10,900.

Za podrobnosti se obrnite na

Kovac Realty

960 East 185 Street
KE 1-5030

(215)

Hiša naprodaj

Naprodaj je 6 sobna hiša, na sredi sto čevljev širokega, lepega vrta v Collinwoodski naselbini poleg Grovewood Ave. Transportacija, gorkota na plin in vse udobnosti. Kogar veseli naj vpraša zvečer po 5. uri ali v soboto in nedeljo celi dan na 1164 E. 167 St.

(215)

Stanovanje

Iščem sstanovalko, da bi delila svojo dvosobno opremljeno stanovanje. Nič kuhanja. Zajtrk ako želite. Poceni. Kličite HE 1-3692.

(215)

GLASBENA MATICA PODA OPERE Cavalleria Rusticana IN Pagliacci

v nedeljo, 1. novembra 1953
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
St. Clair Ave.
ob 3:30

Vstopnice so naprodaj pri članih zbora, pri Orazimovih v S.N.D. ali pa pokličite G. Anton Schubel-ja, telefon EXpress 1-8638.

Cene
\$1.00, \$1.50, \$2.00, \$3.00
Vsi sedeži rezervirani

SE JE ČAS!

Da si izberete fino čisto volneno STERLING suknjo ali kožuh direktno v tovarni. Pri meni jih dobite vedno ceneje kot na katerikoli razprodaji v mestu. Vam priporočam, da se oglasite ali pa kličete zaradi časa.

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd. EN 1-3426

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

(DR. KERN)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v

potniški pisarni

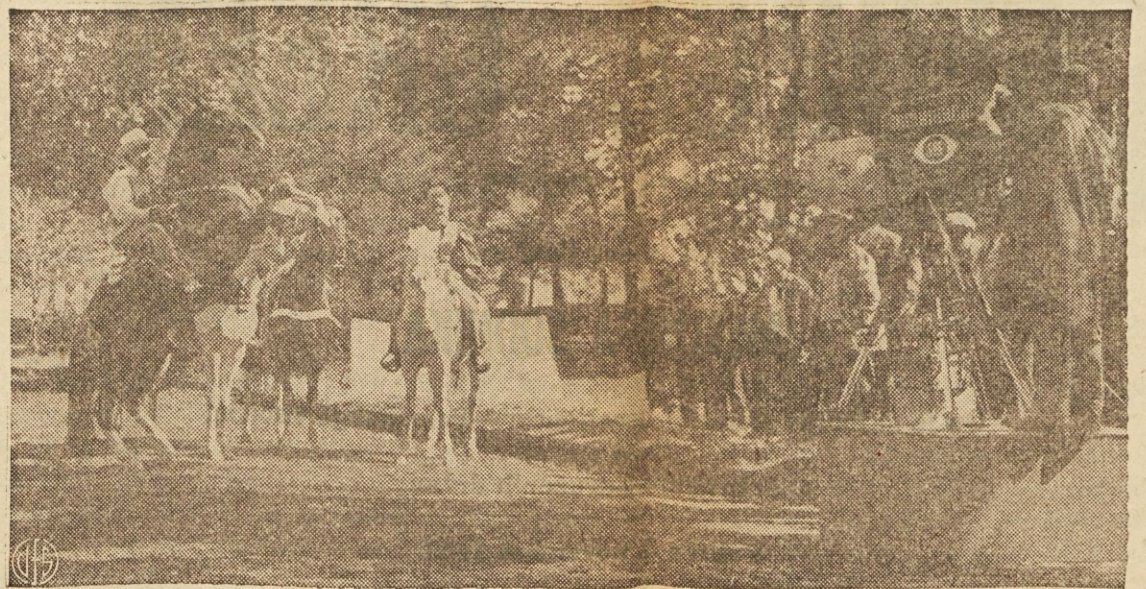
AUGUST KOLLANDER

6411 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

U. S. A.

NE NAVADNA ŽIVINSKA KRMA — A. M. Laws iz Mountain Grove, Mo. podira z motorno žago novo drevo, katerega listi bodo služili za krmo kravam. Huda suša je že pred meseci uničila pašo in živina se preživlja večji del z listjem drevja. Ta način krmljenja je najcenejši in koder je kaj drevja, tudi najpripravnější.

BARVNA TELEVIZIJA — Gene Autry in njegov slavn konj 'Champion' sta se udeležila predstave na prostem za TV v Central Park, New York City. Polurna predstava je bila vidna na navadnih TV sprejemnikih v črno-beli barvi, povabljeni v Waldorf-Astoria Hotel pa so jo gledali v barvah.

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Seveda jima je lahko povedala marsikaj o Joju. Morten ga je velikokrat omenjal v pismih. — Njun sin je imel zdaj veliko posestvo. Gotovo je bil na najboljši poti, da postane bogat človek.

“In kljub temu ne pošlje domov ne enega šilinga”, reče stari in spet pogleda ženo.

Ali kadarkoli ju je Berit odšel srečala, jima je morala pripovedovati o njunem sinu. In ni si upala reči kaj drugega kakor: O da, Morten piše, da je Joju prav dobro.

Ko sta pretekli od Mortenovega odhoda dve leti, je poslal petdeset dolarjev domov. To je bil vsaj denar. Ko le ne bi bila pri trgovcu tako hudo zadolžena.

Ampak odkar je govorila z gozdarjem, je hodila z neprestanim strahom okrog, da se tudi Simen in Peter ne bi spomnila in odšla. Vse bolj in bolj sta izgubljala pogum za delo na posestvu. Zato je govorila s Simenom in mu rekla, da mora zdaj prav zares pričeti z učenjem pri kovaču. Ko bo imel nekega dne veliko kovačnico, ne bo treba ljudem kupovati ključavnice, okove in podkve pri podleželskem trgovcu ali pa v mestu. Simen se je smehljaj. Da, da, to bi bilo bogastvo. Potem je resno govorila s Petrom. Saj je vendar tako spreten! Če bi nekega dne odprl v okraju kolarnico, bi prihajali ljudje od daleč naokrog in kupovali pri njem kočije in dvokolesne vozčke, vozove in sani. To bi bilo nekaj velikega! Obogatel bi! Posebno, če bi se mu pridružil še Simen in mu pomagal.

Tako je skušala obema obrniti misli na to, kako bi se ustalila doma. Bila je tudi zanjo nova bodočnost. Videla je vse svoje otroke bogate v domačem okraju. Kdaj pa kdaj pa so prišli na obisk na veliko posestvo na Kvidalu, ki je bil vsem skupni dom. In tam je živela kot osivela stara mati in se veselila, da je vsem tako dobro na svetu.

Ali Simen in Peter sta se samo smejala in jo izpraševala, zakaj si ni Morten napravil mizarške delavnice, namesto da je šel svoja pota? Denar — za to je bilo treba denarja. Ali je bila tako zelo proti temu, da bi odšla v svet in se povzpela kakor on?

Vendar, kaj bi morala pričeti

takoj prvi dan tako na veliko? Zakaj ne bi pričela z malim in se počasi vzpenjala? Vprašaj Mortena, sta odgovarjala. Ali je morebiti on pričel z malim?

Toliko sta brala, vselej sta se vračala s knjigami domov. Velika plavolasa Randi je bila tudi vsa obsedena od branja. — Ampak bilo je, kakor bi knjige vzbujale v njih hrepenenje po daljnem svetu. Naročeni so bili na časnike, zasledovali so vse, kar je bilo sodobnega. Ampak časniki so jim vzbujali samo novo hrepenenje. Pomislite vendar, kako se godi onim tamkaj! Posebno, kako se godi onim v Ameriki!

Polagoma so pričeli odraščati sanjam o velikem kvidalskem posestvu, ki so jih bile družile z materjo.

Ali najhuje je bilo morebiti tedaj, ko je Berit opazila, da os se pričeli sramovati staršev in doma. Najbrž se jim je zdelo, da jih nihče ne spoštuje, ker so bili doma s Kvidala. Da, da, si je mislila. “Ampak, saj mi starši smo vendar vse storili, kar smo mogli.”

XI

Pet let so že naseljenci trdo delali v preriji, zmeraj več in več se jih je priseljevalo in končno je prišel veliki trenotek, ko se je pričela cerkev dvigati med njimi.

Samo ob sebi umevno je bilo, da so jo zgradili na kraju, kjer je bil pokopan Erik Foss. Sicer ni bila nikaka stolnica, bila je stavba iz ilovice, obložena z deskami na zunanji in notranji strani, dovolj velika za nekoliko sto ljudi. Te, ki so prišli prvi semkaj, so imenovali stare naseljence, in med njimi je bila neka skupnost, ki so jo drugi le težko razumeli. Zdaj leži Elza in zdaj spet Ana v otroški postelji in Pavlina Skaret ima petnajst let in je dovolj velika za svojo starost. Ali ni samo ob sebi umevno, da gre tja in skrbi za hišo, dokler žena leži v postelji? Kar pa se tiče Karen, ni bilo na sto milj okoli take babice, kakršna je bila ona. In ali ni šlo pri njej veslej kakor namazano? Pri Kalu je bila tako številna družina. Kadar so prišli komu pomagat pri delu, so prišli kar v trumi. Nasprotno pa so prihajali drugi v Skaret samo po eden ali po

dva. A kaj zato? Kal ni bil od tistih, ki bi tako natančno računali.

“Poslušaj, Anders!” je rekel včasih. “Vzemi vole in pojdi pomagat Mortenu, vidiš, da se muči sam. Plačilo? Ne, o njem med starimi naseljenci ni bilo govora.

Seveda je Kal skoparil s časom in izoral je že dvakrat toliko kakor sosedje, ampak tovariši so tovariši, to je stvar zase. Nekega dne sta si fanta izmislila, da bi prizidali h kočini nov prostor. Tako bi spala v starem prostoru oče in mati, v novem pa štirje otroci. Kal se je pačil in se vdal. Ali pa ne bo to kar preveč imenitno? Vprav ko sta fanta dogradila prizidek, je prišel Morten mimo. “Kaj pa delate tukaj,” je rekel. Morten je nosil zdaj polno brado, bila je kratka in skodrana. In oči so mu neprehoma švigale na vse strani in iskale izhoda. Da, Kal je stal pred njim in ga je bilo skoraj sram. Prav za prav se mu je zdelo, da bi bil moral vprašati Mortena za dovoljenje.

Saj je vse bolj in bolj postal zaupnik ljudi, vrhovna oblast v tem kraju. “Fanta sta si to izmislila,” je rekel. “Da, saj je bilo treba,” je dejal Morten. “In kmalu bo prav tako treba tukaj in tam, če bodo žene še dalje tako rodovitne.” Kal je razumel Mortenov namig. Nekega dne sta se prikazala oba fanta z lopato in sekuro pri Olu Vatneju. “Kaj pa hočeta?” ju je vprašal. Povedala sta mu in najbolj se je tega razveselila lze. Pozneje v koletju ju je poslal Kal z iztim naročilom k Peru Follu. Elza pa se je spomnila, da bi bilo mnogo čistejše in svetlejšje, če bi pobelili v kočah stene in strop. To je bilo kaj lahko. V nekaj tednih je bilo pri njih vseh svetlejšje.

Morten Kvidal je živel še zmeraj sam. Njive pa so rastle in pomladi in jeseni je pogosto mislil da se bo izmučil do smrti. Odkar je izvedel, da se je Helena poročila s lensmanovim sinom, mu je bilo, kakor da se je domovina odmaknila še dalje kakor prej. Ljudem se je zdelo, kakor bi od onega dne nikoli ne mogel spati, in kadar se je zasmeljal, je njegov smeh zvenel ledenomrzlo. Kajpada se je nameraval nekega dne vrniti domov in na Kvidal, ampak ne poprej, dokler ne bo bogat. To bodo ljudje strmeli.

Preko druge zime ni hotel ostati tukaj in zapravljati čas, da bi oskrboval teh nekaj volov in krav. Prepustil jih je materi-nemu ljubljencu v varstvo, odšel v mesto in se oprijel mizarškega dela. Zaslužek je zaslužek. Nestrpnost je pričakoval dneva, ko si bo lahko kupil konje. V mestu je dobro porabil čas. Zvečer je hodil v šolo za odrasle in se naučil dobro an-

gleško. Vse bolj in bolj se je uživil v ameriške razmere.

Kakšna dežela, kakšna zgodovina in kakšno polje delavnosti za tega, ki je hotel kvišku, kvišku in dalje. Ali je moglo biti drugače, kakor da so se vzbujali v njem novi načrti za bodočnost? Če se je hotel povzpeti prav visoko povzpeli, je bila zanj Amerika prava dežela. Ali naj bi se odpovedal domovini? Gotovo ne, vendar, vendar... Končalo se je s tem, da je videl samega sebe zdaj kot guvernerja v Severni Dakoti, zdaj kot kralja v domačem okraju in poslanca v Norveški. Dobro je, da nihče ne more videti, kaj kdo misli. Vsekakor pa se mu je prav toliko tožilo po tovariših v preriji kakor po materi in bratih in se-trah v domovini.

Njegove misli so se pričele razdvajati. Doma so bili rojaki in tukaj so bili rojaki. Mogoče pa so ga prav ti tukaj najbolj potrebovali. In vsekakor je bilo hvaležneje dvigniti Kvidal tukaj v Ameriki. Neprestano je videl prerijo pred seboj in slišal, kako poje: o prihodnosti o mladih ljudeh, na katere čaka, o vseh teh velikih farmah, o železnici, o mestih, ki bodo nekega dne tamkaj zrastle. Ali hočeš biti tudi ti med njimi? Tukaj je prostora, prostora za vse, ki nekaj hočeji. Ali pa je bilo to vse? Ali ni imel drugega

cilja, kakor samo povzpeli se?

Prihodnje poletje pa se je dogodilo nekaj, kar ga je prisililo, da je mislil na druge stvari. Pšenica je to leto tako dobro kazala. Polja je bilo dvakrat toliko kakor pa prej. Če bi bila to pot znova dobra letina, bi si lahko vsi zgradili lesene hiše in kupili konje. Ampak neke nedelje, ko je župnik spet prišel in je bila služba božja pod milim nebom, je solnce nenadoma zatemnelo, preden so se zavedli. Prišel je oblak in se spremenil v točo, tako da so se morali župnik in vsi drugi rešiti, kakor se je dalo. Ko so spet stopili iz koč, je bila vsa potolčena, vse je bilo uničeno. In v ledeno mrzlem vetru so morali ljudje gaziti nasuto točo vsak na svoj dom, kjer je zevala nasproti strašna noč.

Tistikrat bi bil Morten skoraj

VOTE
NOV. 3
FOR
5 Vital
Issues

Potovanje in darila

POTOVANJE: Mnogim rojakom se vzbujajo ob spominih želje da bi obiskali svojce v rojstni domovini. Ako želite potovati, Vam naša potniška tvrdka v kratkem vse potrebno uredi za potovanje, bodisi na parnikih ali avijonih.

DARILNI PAKETI: Ameriški naseljenci sočustvujejo s svojci v domovini, ter jim velikodušno pomagajo s paketi raznovrstnih živil. Zastopamo najhitrejšo in najsolidnejšo družbo “CITRUS”, ki posluje v Trstu ter naročila paketov točno odpremi, da jih naslovnik prejme v teku 14 do 20 dni. Ceniki tvrdke so na razpolago.

DENARNA NAROČILA izvršujemo najhitrejšje in po najnižjem dnevnem tečaju. Vse pošiljatve so jamčene.

Ako kdo izmed rojakov želi potovati ali poslati darilne pakete in denar, da razveseli svojce v domovini, posebno v božičnih praznikih, ki so pred durmi, naj se za vse formalnosti zgasi, piše ali kliče solidno potniško tvrdko

STEVE F. PIRNAT CO.

6516 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-3500

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD.

KEmore 1-5890

15301 WATERLOO ROAD

KEmore 1-1235

Ne pozabite voliti za . . .

GEORGE GREEN

DIREKTORJA CITIZEN'S BUREAU

ki je kandidat za

MESTNEGA SODNIKA

On je najboljši prijatelj naseljencev—Pomagal je tisočim, da so postali državljani Združenih držav

Volitve 3. novembra 1953

STEVE MEJAK

NAPET POLOŽAJ — Zaradi napetega položaja v Nairobi v Keniji so poslali Angleži tja svoje vojaštvo, ko policija sama ni mogla več vzdrževati reda. Na sliki vidimo vojaka, ki pregleduje osebno izkaznico domačinu, med tem ko je njegov tovariš pripravljen za vsak slučaj.

pretepel učitelja Berga. Šla sta skupaj domov in učitelj Jo se je smehljaj in rekel: “Tako nas je Bog poplačal zato, ker ga nismo pozabili.”

“Drži jezik za zobmi!” je rekel Morten in je podivjal.

Ali pa ni sam ponavljal učiteljevih besed, ko je ponoči ležal v postelji in ni spal? Ne moremo si pomagati, ampak plazimo se na trebuhu pred njim, ki je vsemogočen! Odgovor: Danes je prišel zanje vse odgovor.

Ali je bilo tako? On, ki si nikdar kaj prav posebno ni težil misli z vero, je ležal zdaj v postelji in se premetaval sem in tja.

(Dalje prihodnjič)

Volilci v Lorain, Ohio!

Volite 3. novembra 1953 za

JOHN BUCHER
za Sheffield Township Trustee

Živi tukaj že 50 let

Član Lorain County Democratic Executive Committee

SE ŽE VNAPREJ ZAHVALI ZA GLAS IN VSO POMOČ

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštino,

kar je poslati v Money orderu, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St.

Berwyn, Ill.

P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte

SLAVNI AMERIŠKI ZDRAVNIK DR. KELLOG

je bil tako prepričan o zdravilnem učinku potilnih kopeli, da je sam prvi napravil omaro za tako kopel in jo razstavil v Philadelphiji.

Stotine družin, ki imajo mnogo bolj pripravo Černetovo zdravilno kopel, nam pišejo prav tako prepričevalno, kako jim kopel pomaga in jih obdrži pri dobrem zdravju. Njihova zahvalna pisma so vam v prepisu s točnimi naslovi na razpolago. Prepričajte se sami, če ste neverni Tomaž. Pomnite, sedaj je čas pripraviti se za mraz, okrepiti telo zoper prehlade, revmatizem, artritisa, slab krvni obtok, nečistost krvi, izpuščaje in mnogo drugih škodljivih vplivov. Po številnih izkustvih je nedvomno izpričano, da je samo močna toplota v naši zdravilni kopeli pravo sredstvo. To vam vsak zdravnik potrdi, vprašajte ga. Zdravje je samo eno, naša kopel ga vzdržuje. Bolezni skoro minejo pri stalnem kopanju, če niso preveč zastarane v telesu, sicer jih kopel vsaj olajša. Se nekaj zelo važnega! Odvišno težo vam zmanjša! Starostno betežnost polagoma izpotite in gibčnost mlajših let se vam povrne s stalnim kopanjem.

Pri plačilu vnaprej odpremo zdravilno kopel v mestu Cleveland tako, da jo dobite že drugi dan, če ni pri pošti kakega zadržka. — Iščemo zastopnike po celi Ameriki. Pišite nam po pojasnila in zahvalna pisma, da se prepričate, kako učinkuje zdravilna kopel.

Dasi so cene materialu in grelcu višje to leto, smo se potrudili, da najdemo pri izgotovitvi možnost, da skoro ostanemo pri starih cenah, ne da bi kakovost izdelka trpela. Fen grelec stane v trgovini nad 12 dol., zdravilna kopel s tem grelcem pa samo \$26.00. Pečk nimamo več, Amerikanci zahtevajo fen grelce, ker ti okrajsajo kopel na samo 20 minut do popolnega izpotenja. Storitve za ljubo zdravje, kar vam je mogoče in dokler imate še čas.

IVO ČERNE, 1421 E. 53 St. — Cleveland 3, Ohio. — Tel. UT 1-9413